

GÜMÜŞHANE BEŞTEN DE ONBEŞTEN DE BÜYÜKTÜR

HASAN PİR'İN "GÜMÜŞHANE OLAY" GAZETESİNDEKİ KÖŞE YAZISI

13 Haziran 2017 Salı günü, Gümüşhane merkez ilçede ikamet ettiği KYK yurduna giderken dağ yamacından düşen kaya parçalarının çarpması sonucu vefat eden Denizlili Gümüşhane Üniversitesi Gıda Mühendisliği 3'üncü sınıf öğrencisi Abdullah Atakan Öztürkmenoğlu'nun ölüm olayı adli mercilerce araştırılıyor. Abdullah Atakan'ın ölümüne neden olan **"kaya olayı"** maalesef Gümüşhane'nin acı bir gerçeği.

Her coğrafyanın yapısına uygun riskleri vardır. Deniz taşması, yılan sokması, kuraklık... vs. Gümüşhane'nin riski de dağ yamaçlarına bağlı olarak kaya düşmeleri ve heyelanlardır...

Kaya düşmeleri ve toprak kaymaları riskleri Gümüşhane'de birinci öncelikli olarak üzerinde durulması gereken risklerdir.

Gümüşhane merkez ilçenin coğrafyası ve topoğrafyası gereği, her zaman taş düşme ve göçük riski vardır. Bu risk sadece Gümüşhane merkez ilçe için değil, aynı vadiye yer alan Torul ve Kürtün için de geçerlidir.

İş makinalarının çalışması sırasında kopan taş ve kayaların oluşturduğu riskler haricinde coğrafyanın ve topoğrafyanın yapısı gereği Gümüşhane merkez ilçede **"kaya düşmesi ve göçük olma ihtimali olan bölgeler"** sorunu geçmişten günümüze hep vatandaşımızın gündemi olmuştur.

Bu konularla ilgili yüzlerce dilekçe belki on yıllardır ilgili devlet kurumlarına verilir. Ama, genel olarak şu cevap verilir: **"Bir şey olmaz... Şimdiye kadar bir sorun olmamış, yine olmaz..."**

Gümüşhane Kent Konseyi olarak, 2010 yılından bugüne kadar birkaç kez ilgili kurumlara resmi yazı ile kaya düşmesi riskli yerleri yazdık ama, şu ana kadar el atılmadı. Bunlardan en önemlilerinden birisi Bağlarbaşı Mahallesi I. Etap TOKİ sitelerinin yol ayrımındaki yan yana bulunan iki ayrı devasa kaya kütleleri... Bu bölgede kayalar parçalanmış, düşmek üzereler. Yani; -Allah korusun- her an bu bölgede de bir veya birçok Abdullah Atakan olayı yaşanabilir. İlimiz merkez ilçe Pirahmet köy sınırları içinde yer alan ve karayolunu tehdit eden kayaların da halledilmesi gerekir.

GÜMÜŞHANE MERKEZ İLÇEDEKİ DİĞER ÖNEMLİ SORUNLU YERLER VE YAPILABİLECEKLER:

- 1- Öncelikle kaya düşmesi ve göçük riski olan alanlarda bu risklerin ortadan kaldırılması için **"Acil takvimli bir eylem planı"** yapılmalı ve kamuoyu ile paylaşılmalıdır. (Örneğin; Temmuz 2017 ayı içinde Bağlarbaşı mahallesindeki yolu tehdit eden kayalar kaldırılacak v.b. gibi.)
- 2- Eylem takvimi yapılmıyorsa; bugün, yarın derken bu iş uzar gider, ta ki, bir yeni üzücü olay olana kadar...
- 3- Bağlarbaşı mahallesindeki üzücü olayın yaşandığı yamacın hem KYK yurtlarının etekleri, hem de yeni hastanenin etekleri olan, Alemdar köy yolu üstünde yer alan yamaçta tehlikeli kayalar öncelikle alınıp, daha sonra da yamacın tamamı çelik telle kaplanabilir. Ayrıca, bu yamaçtan sürekli çıkan su, toprak içindeki kayaların altını sürekli boşalttığı için sürekli olarak kaya kayması tehlikesi bulunmaktadır. Bu su akıntıları toprağı sürekli gevşettiği için yamaçtaki toprakta sürekli kuma olmakta ve bu kumaya bağlı, yeni taş ve kayalar ortaya çıkmaktadır. Bu bölgedeki su olayı önemlidir. Mutlaka araştırılmalı ve önlem alınmalıdır.
- 4- İnönü Mahallesindeki Mordut heyelan bölgesinin doğu köşesinden de sürekli taş kopması olmaktadır. Yaşanan örneklerde, karayolundan geçen araçlar hazar görmüştür. Allah korusun, kayaların her an bir yayaya çarpma ihtimali yüksektir.
- 5- Şehir merkezinde Ticaret ve Sanayi Odası binası arka sokağında Kütüphane binası önündeki alanda kaya akması da hep tehlike oluşturmıştır. Bu konunun da

halledilmesi gerekir.

6- Oltanbey Mahallesi'nde İmam Hatip Lisesi yolu üzerindeki kaya çatlakları da potansiyel tehlike olarak durmaktadır.

7- Gümüşhane merkez ilçenin tapanında ve her iki dağ yamacında yorgun ve kırık granit yapısı bulunduğunu bilim adamları söylüyor. Bu yorgun ve kırık granit çatlakları yağmur, rüzgar, güneş v.b. sebeplerle sürekli parçalandığı için dün tehlikeli olmayan bir kaya bugün tehlikeli hale gelebiliyor.

8- Konu ile ilgili devlet kurumları kendilerine intikal eden bu tür olayları önemsemeli; "Bu işi biz biliriz, vatandaş bundan anlamaz" itici görüşünü bırakmalıdır.

9- Riskli bölgelerde; mahalle veya köy muhtarları başta olmak üzere o yerin yaşlı ve tecrübeli kişilerinden yararlanmak gerekir. İlgili mühendisler olay bölgesine gidip en fazla yarım saat, bir saat gözlem yaparken, o mahallin insanları aynı bölgede ömürlerini geçirmişlerdir. Olay yerlerine giden teknik ekibin, yöre halkının yaşadıklarını ve tavsiyelerini dinlemeleri gerekir.

10- Gümüşhane'de dere içi yapılaşmaları da kaya düşmeleri kadar risklidir. Eskiler : **"Dereler her bin yılda bir yatağını geri alır"** derler. Ama, içinde bulunulan her yılın, o bin yıl olma ihtimali çok yüksektir. Kürtün ilçesinin sel olayı ile tarihten silinmesinin üzerinden henüz daha 30 yıl bile geçmedi. Sel sularının Kürtün ilçesini yutması örneği Gümüşhane için çok önemli tecrübe olmalıdır.

11- Gümüşhane'de yapılması düşünülen kamu yatırımlarının "dağ ve yamaç topukları" kesilerek yapılmaması gerekir. Topuk gidince dağın yükü heyelan yapıyor. İşte Mordut örneği...

12- Riskli alanlara, hele hele vatandaşımızın rızasının olmadığı alanlara kamu yatırımları hiç yapılmamalıdır. Örneğin, Çamlıca mahallesinde heyelan nedeniyle binasında çatlaklar oluşan ve bu nedenle boşaltılmış olan İmam Hatip Lisesi'nden boşaltılan alana, bugün otogar yapmaya kalkarsanız bunun vebalini kim çekecektir.

13- Vatandaşlarımızdan çokça gelen bazı şikâyetleri de burada yeri gelmişken aktaralım. Vatandaşımız diyor ki; Hasanbey Mahallesi kayalık semtinde kırıcıların yıllardır makine sesi ve taş kırma gürültüsünden bıktık. Hiç değilse Cumartesi – Pazar günleri öğleyine kadar bu iş makinelerinin çalışmaları durdurulsun da bir hafta sonu rahat uyuyalım. Bir de şehir içi yolları kullanan ağır iş makinelerinin meskun bölgelerde çıkardığı gürültüler ve hafriyat kamyonlarının çevreye verdiği ses ve hafriyat ve taş düşme riski vatandaşları çok ciddi rahatsız ediyor. Bu makine ve kamyonların meskun bölgelere girmeden geçebilecekleri güzergahlar belirlenebilir. Hafriyat ve taş kamyonları için güvenlik önlemi alınabilir. Allah korusun, üzeri açık kamyonlardan düşecek taşlar da her an yeni Abdullah Atakanların kaybedilmesine neden olabilir.

SON SÖZ

Gümüşhane'de kamu kaynaklarını yöneten ve karar verip uygulayanlar, ferdi olarak değil de halkla beraber karar vermelidir. Halkın görüşü çok önemlidir. Halkın hor görülmemesi, küçümsenmemesi gerekir. Unutulmamalıdır ki; Cumhurbaşkanımız Sayın Erdoğan'ın markalaşan ifadelerinde yer aldığı gibi; **"Gümüşhane her zaman 5'ten de 15'ten de büyüktür."**

Abdullah Atakan Öztürkmenoğlu kardeşimize tekrar Allah'tan rahmet diliyorum. Gelecek Kadir Gecenizi ve Ramazan Bayramınızı tebrik ediyorum.

Güzel günler dileğiyle.